

Interview s Adžán Čandasiri – buddhistickou mniškou thajské lesní tradice Adžána Čá.

(Rozhovor a překlad Ing. Jitka Hašková)

J.H.: Adžán Čandasiri, seznámila jsem se s Vámi v létě 2003 když jsem se zúčastnila pod Vaším vedením meditačního kurzu v klášteře Amaravati ve Velké Británii. Opatem kláštera je Lung Por Sumedho, který patří mezi nejvýznamnější následovníky velmi známého thajského meditačního učitele Adžána Čá. Můžete mi říci něco o sobě. Jak a proč jste se stala mniškou?

A.C.: Narodila jsem se v Edinburghu a byla jsem vychována jako křesťanka. V pubertálním věku jsem byla velmi věřící, ale časem, když jsem vstoupila na univerzitu, opustila jsem religiózní hodnoty, chtěla jsem poznat život skrze vlastní zkušenost než jenom věřit v Boha nebo v něco jiného. Po ukončení studia jsem se začala zajímat o meditaci. Měla jsem v sobě zřetelný konflikt ideálu, jaká jsem chtěla být, s obtížnými stavy mysli, které jsem často prožívala (rozčilení, vztek, pochyby, úzkost, žárlivost apod.) a kterými jsem bývala ovládána.

Chtěla jsem dělat ve světě něco užitečného. Několik let jsem pracovala jako pracovní terapeut. Stále mi však bylo jasné, že jsem nenašla odpovědi pro sebe – přestože jsem pravidelně meditovala podle různých tradic. Cítila jsem, že to, co mohu nabídnout lidem s nimž jsem pracovala, bylo velmi omezené.

Nakonec v roce 1977 jsem se setkala s Adžánem Sumedho, zúčastnila jsem se meditačního kurzu a začala jsem vážně uvažovat o životě v klášteře. Byla jsem přitahována příležitostí věnovat svůj život něčemu dobrému, co prospěje nejen mně, ale i mnohým ostatním. Velmi mně inspiroval Adžán Sumedho a ostatní mniši, jejich způsob života a zamilovala jsem si klášterní život. Když jsem pomáhala při stěhování v Chithurstu v červnu 1979, požádala jsem o přijetí do společenství a nakonec jsem byla přijata. Byla jsem ordinována jako novicka a stala jsem se jednou z prvních čtyř žen, které tam byly ordinovány.

J.H.: Proč jste si vybrala thajskou lesní tradici Adžána Čá?

A.C.:Ve skutečnosti jsem si tuto tradici nevybrala záměrně, spíše to byl případ, že jsem se setkala s něčím, co pro mne mělo smysl.

J.H.: Co znamená titul „Adžán“? Než jsem navštívila Amaravati, myslela jsem, že tento titul dostávají jenom muži?

A.C.: „Adžán“ znamená „učitel“. Je to titul, který se používá pro učitele a pro respektované mnichy a mnišky. Zde ve Velké Británii je to titul pro ty, kteří byli ordinováni jako bhikkhu (mnich) nebo siladhara (mniška) před deseti nebo více lety. Já jsem úplně spokojená, když mne nazývají „sestrou“.

J.H.: Vím, že jste byla mezi prvními čtyřmi ženami, které vytvořili ženskou Sanghu (Sangha – v jazyce páli znamená společenství mnichů pozn. překl.) v Anglii. Také jste pomáhala vytvářet vzdělávací systém pro mladé ženy-anagáriky (novicky) aby se staly mniškami. Mohla byste říci něco o problémech, příjemných zážitcích, rozdílech oproti mužské Sanze?

A.C.: Bylo to a stále to je velká výzva najít způsob jak vést ženy v "Brahmačarijá" (= Svatý život). Všechny naše vzory byli muži a styl výuky, který funguje pro mnichy je odlišný od přístupu, který je nápomocný ženám. Ze začátku jsme se řídily příklady mnichů, ale zjistily jsme, že výsledek nebyl tak dobrý. Potřebovaly jsme vyvinout svůj vlastní styl praxe v komunitě a výcviku. Bylo by obtížné nějak všeobecně shrnout rozdíly. Pro mne bylo důležité rozvinout důvěru ve svůj vlastní styl vedení. Zjišťuji, že mi více pomáhá kultivovat smysl pro přátelství a důvěru, než se snažit, aby se každý řídil určitými standarty. Jak pokračuji v kultivování důvěry v Dhammu (Buddhovo učení - pozn. překl.), shledávám, že život je plný milých překvapení, jak se lidé otvírají Dhammě, jak v nich roste důvěra. Předávat Dhammu je často velmi obtížné, ale i fascinující a velmi úžasné – a stále se učíme, jak to dělat!

J.H.: Vzpomínám si, jak na kurzu se Vás jeden mladík zeptal, jestli víte o nějakém rozdílu mezi osvícením mužů a žen. Řekla byste, prosím, něco k tomu?

A.C.: Muži a ženy mají odlišná těla, existují charakteristické rysy „mužské“ a „ženské“ psychiky. Osvobození je úplné, dokonalé pochopení nestálé, neuspokojivé a neosobní povahy VŠECH podmínek. Realizace tohoto poznání umožňuje opustit jakýkoliv typ osobní identity – ať je to „muž“ nebo „žena“. V podstatě osvobození znamená totéž pro muže i ženy, přestože dané podmínky a životní dispozice jsou samozřejmě jiné pro každého z nás.

J.H.: Předpokládám, že běžný klášterní život se liší od života během intenzivní meditace. Mnoho lidí si myslí, že mniši a mnišky stále jenom meditují. Řekla byste něco o běžném životě v Amaravati?

A.C.: Amaravati je někdy docela rušné místo kam přichází mnoho lidí na kurzy nebo na pobyt jako hosté. Návštěvníci se mohou také zúčastnit jednodenní výuky meditace, přípravy jídla a dalších klášterních aktivit. Je možné požádat o radu nebo jenom si užít klidnou atmosféru kláštera. Náš denní program začíná vstáváním ve 4.00 ráno, ranní meditace a recitace je v 5.00, od 6.30 je čas na úklid kláštera, snídaně je v 7.15 a během dopoledne všichni pracují. Hlavní jídlo dne je okolo 11.00; potom nic nejíme až do dalšího rána. Odpoledne je ideální pro meditaci a studium. Starší mnichové a mnišky mají ale často i vlastní program – pro mnohé z nás je nutné se účastnit různých schůzek nebo i jiných povinností. Čaj je v 17.00 a večerní meditace v 19.30. Jak jsem řekla, snažíme se, aby vše co děláme, bylo součástí naší meditační praxe, tak v některých dnech děláme mnoho věcí a máme mnoho kontaktů s lidmi, jindy jsou dny více klidné. Praxe ale musí pokračovat v každé situaci.

J.H.: Zúčastnit se Vašeho kurzu pro mne bylo úžasnou zkušeností. Kdy jste se stala učitelkou meditace? Děláte to ráda? Měla jste nějaký trénink?

A.C.: Svůj první proslov na veřejnosti jsem měla dva roky potom, co jsem se stala novickou a první víkendový kurs jsem vedla ve třetím roce svého ordinovaného života, to je však velmi neobvyklé. Stalo se to proto, že lidé si chtěli poslechnout mnišku! Vyučovat na meditačních kurzech v Amaravati jsem začala v roce 1986. Učení mne baví, ale nepovažuji se za meditačního učitele. Ve skutečnosti nechci být meditační učitel; spíše se považuji za mnišku, která má někdy příležitost sdílet s ostatními své chápání a pojetí praxe. Neměla jsem žádný formální trénink – odlišný od instrukcí, které mi byly nabídnuty jako součást života v klášteře. Zúčastnila jsem se celé řady kurzů vedených různými mnichy, tak jsem se setkala s různými styly výuky. Myslím si, že hlavní trénink spočívá v kultivaci smyslu pro uvolnění a důvěru v Dhammu. Tyto kvality nám dovolují najít v sobě prospěšnou, soucitnou reakci na situace v nichž se nacházíme – ať je to vyučování nebo světské, denní, životní situace.

J.H.: Přijala jste pozvání naší skupiny, abyste letos navštívila Prahu a přijela do našeho meditačního centra vést týdenní kurs meditace. Byla jste již v Praze a v České republice?

A.C.: Ne, nikdy jsem nebyla ani v Praze, ani v Čechách – těším se na to.

J.H.: Mnohokrát Vám děkuji za odpovědi a ráda vás v Praze přivítám.

